

Uchwała IV Kongresu Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie podjęta w dniu 6 września 2014

IV Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie po rozważeniu złożonych dziejów polskich Sybiraków w XIX w., i XX w. postuluje następującą strategię działań na najbliższe lata:

- 1) Zintensyfikowanie prac archiwalno-historycznych, dotyczących badań nad problematyką syberyjską ze szczególnym uwzględnieniem XX wieku poprzez:
 - a. Stworzenie preferencji finansowych dla poszukiwań archiwalno-bibliotecznych w placówkach całego świata.
 - b. Stworzenie bazy archiwalnej dotyczącej wywiezionych, deportowanych i depatriowanych obywateli polskich na Wschód, która określiłaby wreszcie liczbę Polaków poddanych omawianym represjom, z podziałem na ich kategorie. Upublicznienie bazy poprzez publikacje na specjalnej stronie internetowej.
 - c. Podjęcie dalszych badań ratunkowych związanych z ochroną archiwów domowych Sybiraków w kraju i za granicą, które często przepadają bezpowrotnie.
 - d. Wzmożenie procesu zbierania nagrań relacji wspomnieniowych ostatnich żyjących Sybiraków w formie audio i wideo oraz upowszechniania ich poprzez publikacje naukowe oraz Internet.
 - e. Skorelowanie działań poszczególnych instytucji naukowych, oświatowych i archiwalnych zajmujących się tematyką sybiracką poprzez stworzenie w ramach Komisji do Badań Diaspory Polskiej Polskiej Akademii Umiejętności platformy skupiającej przedstawicieli instytucji zajmujących się tematyką sybiracką.
- 2) Wprowadzenie do podręczników szkolnych szerszej informacji dotyczących problematyki wysiedleń i deportacji jako ważnego czynnika edukacyjnego o zagrożeniach totalitaryzmami.
- 3) Stworzenie spójnej polityki informacyjnej mówiącej o tragedii wywózek w sposób merytoryczny, zgodny z prawdą oraz stanem badań.
- 4) Niezwłoczne podjęcie działań na rzecz pogłębienia współpracy między jednostkami naukowymi i archiwalnymi, a organizacjami i instytucjami sybirackimi w Polsce i za granicą.

Realizacja przedstawionych wyżej postulatów pozwoli, przynajmniej w części nadrobić ogromne zaległości spowodowane okresem PRL-u, gdy o Sybirakach i ich losach nie wolno było ani pisać ani mówić.